

SCENOGRAPHIA

SYSTEMATIS MUNDANI

PTOLEMAICI

PYPUS HIC SCENOGRAPHICUS Systema Universi Creati Ptolemaicum, quod etiamnum hodiernis Peripateticis, ac reliquis Aristotelicæ doctrinæ assensu probatur, & in præcedente Planispharicâ Icone planâ delineatione oculis subiectum est, rudi projectione optica in conspectum producit, circa Sphæram Terrestris Planetarum Orbem ac Zodiacum, ut & reliquos Circulos circumductos monstrans, ut radiosa capiti faciliore Planetarum circa Terrestris Sphæram volutationem & rotationem percipere queant, & videant, quo pacto Terrestris Globus in reliquorum Corporum Mundanorum medio sine omni fulcro, & sustentaculo hæreat, & Corpora Astralia ab Oriente in Occidentem, & ab Occasu in Ortum inter Septentrionem & Meridiem à Primo Mobili, & Proprio suo Motu circumvehantur.

Globus Terrestris in mediâ delineatione huius Typi Hæmisphærium ostendit, quod inter utrumque polum interiacens Europam, Asiam & Africam continet, consuetisque suis lineis Geographicis notatum est. Cernuntur enim hic Equator seu Equinoctialis Linea, Ecliptica seu Zodiacus transversus, & uterque Tropicus, Hybernus nimirum seu Capricorni, & Aëstivus seu Cancræ, ceterique paralleli circuli, latitudinis Borealis & Australis termini, Circulus item Arcticus, & Antarcticus, ac uterque Polus, Borealis & Australis, cum Meridianis per utrumque Polum traductis.

Septem Planetarum circa Terrestris Sphæram se circumvolventium itinera, Ellipticis lineis designata, & ipsorum Planetarum stellis & nominibus insignita, quibus debita inter se distantia proportionem angulâ sparii hic denegavit. Luna Terra proxima, supra se habet Mercurium, & hic Venerem, quibus superior est Sol Planetarum Rex, & hoc altior Iupiter, omniumque Supremus Saturnus, qui Planetarum se invicem dicto ordine subsequuntur, seriem claudit.

Zodiacus, sive Ecliptica extrâ ellipticas Planetarum lineas duodecim Signa Cœlestia, quæ annuo Solis cursu peraguntur, conspicienda tradit, atque Ariete & Librâ Colurum Equinoctiorum, cancro autem & Capricorno Colurum Solstitiorum tangit. Linea Equinoctialis, sive Equator, inter utrumque Tropicum medius, Equinoctio diem & noctem pares facit, & Solem bis singulis annis semel nimirum Arietem Verno, & Libram Autumnali tempore ingredientem hoc præstare docet. Versus Boream Tropicus Cancræ conspiciunt terminus Solis Aëstivo tempore in nostro Boreali Hæmisphærio Aëstivum, & in opposito Australi Hyemem efficientis. Versus meridiem cernitur Tropicus Capricorni, linitem Solis in nostro Hæmisphærio Septentrionali Hybernum, & in opposito meridionali Aëstivum tempus causantis. Quando Sol Tropicum Cancræ tangit, in Hæmisphærio Boreali Solstitium est Aëstivum, ac in adverso Hæmisphærio Australi Solstitium Hybernum: Ac vice versâ apud Hæmisphærii Septentrionalis incolas Solstitium Hybernum, atque apud eos, qui meridionale hæmisphærium inhabitant, Solstitium Aëstivum, quando ad Capricorni Tropicum Sol pervenit. Uterque Polus supra & infra has lineas transversas in conspectum cadit: Boreali Circulus Arcticus, & Meridionali Antarcticus vicinus est. Ceteri Paralleli ex his paucioribus, & reliquis pluribus in ipso Globo Terrestris notatis cognosci possunt.

Axes duo per centrum Terræ transmissi hic occurrunt: Prior, Axis Mundi, duas extremitates, quæ Poli dicuntur, habet, & à Polo Arctico rectâ per Terram usque ad Polum Antarcticum pergit, circa quem Mundus cum omnibus suis corporibus volutat, & à Primo Mobili Sphæram Rectam ab Ortum in Occasum rapiens, & hinc ad Ortum

reducens circumducitur, quod singulis diebus viginti quatuor horas complectentibus fieri solet. Posterior, Axis Zodiaci, utraq; extremitate, vel utroque Polo suo, utrumque Circulum Arcticum, & Antarcticum attingens, ab illo per mediam Terram, ipsiusque centrum, usque ad hunc progreditur, & ad Sphæram Obliquam pertinet, in quâ proprio motu suo astrâ circa hunc axem ab Occasu ad Ortum procurrit, & hinc ad Occasum redeunt.

Coluri duo, sunt Circuli illi Majores, qui ambo utrumque Polum ad angulos rectos secant, & Globum Terrestris in quatuor Partes æquales secant: Meridianus, seu Colurus Equinoctiorum, noctis ac diei æquationem significans, per principium Arietis, & Libræ transit, atque index est duorum æquinoctiorum annuorum, Verni puta, & Autumnalis, quæ sunt, quando Sol illa puncta duo, Arietis nimirum, & Libræ ingreditur, quod bis quatuordecim videlicet circa 22. Martii Verno, & 22. Septembris Autumnali tempore evenire consuevit. Ex ceteris Meridianis, qui per singulos decem gradus in ipso Globo Terrestris traducti sunt, hic ad vitandam tot linearum confusionem, tantum duo notati sunt, scilicet qui trigessimus, & sexagesimus gradum percurrunt. Respondent autem hi Paralleli, & Meridiani omnes, ut & ceteræ lineæ quæ extrâ Planetarum circumcurvationes delineatæ sunt, iis quæ in ipso Globo Terrestris notatæ occurrunt.

Sic Rudioribus huius Scenographicæ Delineationis operâ, Ptolemaica Constructio Cœlestium Corporum, ut & ipsorum motus monstrari possunt: In câ Tellus immobilis constituitur, & circa eam reliqua Cœlestia Corpora cuncta circumferri dicuntur, quod etiam externo nostro aspectu experientiam ipsam confirmare videmus. Cum vero quoad motum & quietem omnibus creatis rebus convenientes, ac proinde ipsi Universo Creato tantò magis competentes, diversæ occurrant tum Veterum, tum Recentiorum Astronomorum sententiæ, quæ tunc quædam, aut æquæ, seu mobilitate aut immobilitate Terreni Corporis iure disquirunt, & disputantur, an ipsi mobilitas, an immobilitas sit attribuenda. Gravissima enim hæc est quæstio, quæ hæcenus in Republicâ Literariâ multis disensionibus & contentionibus totam Doctorum turbam exercuit, & in Triplicem divisit sententiam. Prima est eorum, qui absolutam, & perfectam quietem Moli Terrenæ assignantes, eam sine omni motu in totius Universi Creati medio, seu Centro pendere, & hæcere statuunt; Toram vero Cœlestem Machinam cum omnibus suis Corporibus viginti quatuor horis à summo Cœlo sive Primo Mobili ab Oriente in Occidentem abstripi, atque Planetas singulos proprio suo, & quidem breviori aut longiori motu ab Occasu in Ortum promoveri, & ita à Sole proprio hoc motu annum nobis describi, illo autem diurno dierum & noctium vicissitudines effici arbitrantur. Altera est pauciorum nonnullorum, qui Terram Diurno, & Solem Annuo motu moveri dicunt, reliquo Cœlo toti quietem concedentes, atque ita dierum & noctium commutationes Telluris, atque annuas vicissitudines Solis motui adscribendas esse censentes. Tertia est illorum, qui Firmamentum sive Cœlum stellatum in extimâ Machinâ Creatâ, & Solem in medio ipsius, tantum totius Universi Cor & Centrum loco suo non moveri, sed quiescere, & Tellurem contrâ inter Planetas ceteros utroque suo Motu Proprio, Diurno & Annuo ferri arbitrantur, ita ut cum naturali progressu Planetarum ab Occasu in Ortum per viginti quatuor horas se circumvolvens noctium ac dierum vicissitudines naturaliter efficiat, atque altero suo motu proprio ab Oriente in Occidentem annum motum absolvar. Hæc igitur Dubia ex his Doctorum sententiis diversis oriuntur; nimirum, *Utri Partis in Universo Creato motus aut quies sit assignanda, Caelum, an Telluri?* Necessario enim consequitur, ut alterutram partem quiescente alterutra moveatur, quandoquidem utraq; parte pari passu, ut in rotâ canthus & modiolus moventur, semovente cuncta quiescere nobis viderentur: Item *An*

reducens circumducitur, quod singulis diebus viginti quatuor horas complectentibus fieri solet. Posterior, Axis Zodiaci, utraq; extremitate, vel utroque Polo suo, utrumque Circulum Arcticum, & Antarcticum attingens, ab illo per mediam Terram, ipsiusque centrum, usque ad hunc progreditur, & ad Sphæram Obliquam pertinet, in quâ proprio motu suo astrâ circa hunc axem ab Occasu ad Ortum procurrit, & hinc ad Occasum redeunt.

Coluri duo, sunt Circuli illi Majores, qui ambo utrumque Polum ad angulos rectos secant, & Globum Terrestris in quatuor Partes æquales secant: Meridianus, seu Colurus Equinoctiorum, noctis ac diei æquationem significans, per principium Arietis, & Libræ transit, atque index est duorum æquinoctiorum annuorum, Verni puta, & Autumnalis, quæ sunt, quando Sol illa puncta duo, Arietis nimirum, & Libræ ingreditur, quod bis quatuordecim videlicet circa 22. Martii Verno, & 22. Septembris Autumnali tempore evenire consuevit. Ex ceteris Meridianis, qui per singulos decem gradus in ipso Globo Terrestris traducti sunt, hic ad vitandam tot linearum confusionem, tantum duo notati sunt, scilicet qui trigessimus, & sexagesimus gradum percurrunt. Respondent autem hi Paralleli, & Meridiani omnes, ut & ceteræ lineæ quæ extrâ Planetarum circumcurvationes delineatæ sunt, iis quæ in ipso Globo Terrestris notatæ occurrunt.

Sic Rudioribus huius Scenographicæ Delineationis operâ, Ptolemaica Constructio Cœlestium Corporum, ut & ipsorum motus monstrari possunt: In câ Tellus immobilis constituitur, & circa eam reliqua Cœlestia Corpora cuncta circumferri dicuntur, quod etiam externo nostro aspectu experientiam ipsam confirmare videmus. Cum vero quoad motum & quietem omnibus creatis rebus convenientes, ac proinde ipsi Universo Creato tantò magis competentes, diversæ occurrant tum Veterum, tum Recentiorum Astronomorum sententiæ, quæ tunc quædam, aut æquæ, seu mobilitate aut immobilitate Terreni Corporis iure disquirunt, & disputantur, an ipsi mobilitas, an immobilitas sit attribuenda. Gravissima enim hæc est quæstio, quæ hæcenus in Republicâ Literariâ multis disensionibus & contentionibus totam Doctorum turbam exercuit, & in Triplicem divisit sententiam. Prima est eorum, qui absolutam, & perfectam quietem Moli Terrenæ assignantes, eam sine omni motu in totius Universi Creati medio, seu Centro pendere, & hæcere statuunt; Toram vero Cœlestem Machinam cum omnibus suis Corporibus viginti quatuor horis à summo Cœlo sive Primo Mobili ab Oriente in Occidentem abstripi, atque Planetas singulos proprio suo, & quidem breviori aut longiori motu ab Occasu in Ortum promoveri, & ita à Sole proprio hoc motu annum nobis describi, illo autem diurno dierum & noctium vicissitudines effici arbitrantur. Altera est pauciorum nonnullorum, qui Terram Diurno, & Solem Annuo motu moveri dicunt, reliquo Cœlo toti quietem concedentes, atque ita dierum & noctium commutationes Telluris, atque annuas vicissitudines Solis motui adscribendas esse censentes. Tertia est illorum, qui Firmamentum sive Cœlum stellatum in extimâ Machinâ Creatâ, & Solem in medio ipsius, tantum totius Universi Cor & Centrum loco suo non moveri, sed quiescere, & Tellurem contrâ inter Planetas ceteros utroque suo Motu Proprio, Diurno & Annuo ferri arbitrantur, ita ut cum naturali progressu Planetarum ab Occasu in Ortum per viginti quatuor horas se circumvolvens noctium ac dierum vicissitudines naturaliter efficiat, atque altero suo motu proprio ab Oriente in Occidentem annum motum absolvar. Hæc igitur Dubia ex his Doctorum sententiis diversis oriuntur; nimirum, *Utri Partis in Universo Creato motus aut quies sit assignanda, Caelum, an Telluri?* Necessario enim consequitur, ut alterutram partem quiescente alterutra moveatur, quandoquidem utraq; parte pari passu, ut in rotâ canthus & modiolus moventur, semovente cuncta quiescere nobis viderentur: Item *An*

reducens circumducitur, quod singulis diebus viginti quatuor horas complectentibus fieri solet. Posterior, Axis Zodiaci, utraq; extremitate, vel utroque Polo suo, utrumque Circulum Arcticum, & Antarcticum attingens, ab illo per mediam Terram, ipsiusque centrum, usque ad hunc progreditur, & ad Sphæram Obliquam pertinet, in quâ proprio motu suo astrâ circa hunc axem ab Occasu ad Ortum procurrit, & hinc ad Occasum redeunt.

Coluri duo, sunt Circuli illi Majores, qui ambo utrumque Polum ad angulos rectos secant, & Globum Terrestris in quatuor Partes æquales secant: Meridianus, seu Colurus Equinoctiorum, noctis ac diei æquationem significans, per principium Arietis, & Libræ transit, atque index est duorum æquinoctiorum annuorum, Verni puta, & Autumnalis, quæ sunt, quando Sol illa puncta duo, Arietis nimirum, & Libræ ingreditur, quod bis quatuordecim videlicet circa 22. Martii Verno, & 22. Septembris Autumnali tempore evenire consuevit. Ex ceteris Meridianis, qui per singulos decem gradus in ipso Globo Terrestris traducti sunt, hic ad vitandam tot linearum confusionem, tantum duo notati sunt, scilicet qui trigessimus, & sexagesimus gradum percurrunt. Respondent autem hi Paralleli, & Meridiani omnes, ut & ceteræ lineæ quæ extrâ Planetarum circumcurvationes delineatæ sunt, iis quæ in ipso Globo Terrestris notatæ occurrunt.

Sic Rudioribus huius Scenographicæ Delineationis operâ, Ptolemaica Constructio Cœlestium Corporum, ut & ipsorum motus monstrari possunt: In câ Tellus immobilis constituitur, & circa eam reliqua Cœlestia Corpora cuncta circumferri dicuntur, quod etiam externo nostro aspectu experientiam ipsam confirmare videmus. Cum vero quoad motum & quietem omnibus creatis rebus convenientes, ac proinde ipsi Universo Creato tantò magis competentes, diversæ occurrant tum Veterum, tum Recentiorum Astronomorum sententiæ, quæ tunc quædam, aut æquæ, seu mobilitate aut immobilitate Terreni Corporis iure disquirunt, & disputantur, an ipsi mobilitas, an immobilitas sit attribuenda. Gravissima enim hæc est quæstio, quæ hæcenus in Republicâ Literariâ multis disensionibus & contentionibus totam Doctorum turbam exercuit, & in Triplicem divisit sententiam. Prima est eorum, qui absolutam, & perfectam quietem Moli Terrenæ assignantes, eam sine omni motu in totius Universi Creati medio, seu Centro pendere, & hæcere statuunt; Toram vero Cœlestem Machinam cum omnibus suis Corporibus viginti quatuor horis à summo Cœlo sive Primo Mobili ab Oriente in Occidentem abstripi, atque Planetas singulos proprio suo, & quidem breviori aut longiori motu ab Occasu in Ortum promoveri, & ita à Sole proprio hoc motu annum nobis describi, illo autem diurno dierum & noctium vicissitudines effici arbitrantur. Altera est pauciorum nonnullorum, qui Terram Diurno, & Solem Annuo motu moveri dicunt, reliquo Cœlo toti quietem concedentes, atque ita dierum & noctium commutationes Telluris, atque annuas vicissitudines Solis motui adscribendas esse censentes. Tertia est illorum, qui Firmamentum sive Cœlum stellatum in extimâ Machinâ Creatâ, & Solem in medio ipsius, tantum totius Universi Cor & Centrum loco suo non moveri, sed quiescere, & Tellurem contrâ inter Planetas ceteros utroque suo Motu Proprio, Diurno & Annuo ferri arbitrantur, ita ut cum naturali progressu Planetarum ab Occasu in Ortum per viginti quatuor horas se circumvolvens noctium ac dierum vicissitudines naturaliter efficiat, atque altero suo motu proprio ab Oriente in Occidentem annum motum absolvar. Hæc igitur Dubia ex his Doctorum sententiis diversis oriuntur; nimirum, *Utri Partis in Universo Creato motus aut quies sit assignanda, Caelum, an Telluri?* Necessario enim consequitur, ut alterutram partem quiescente alterutra moveatur, quandoquidem utraq; parte pari passu, ut in rotâ canthus & modiolus moventur, semovente cuncta quiescere nobis viderentur: Item *An*

D. Vterque